

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування
Кафедра публічного управління та економіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту
_____ **В.Г. Горник**
_____ 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ”**

освітній рівень   Бакалавр

галузь знань   05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність   051 Економіка

освітня програма   Організація бізнесу

тип дисципліни   Вибіркова

Київ – 2020 рік

Розробник: С.В.Сімак, д.держ.упр., доцент, професор кафедри публічного управління та економіки

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та економіки

Протокол від 17 листопада 2020 року № 5

Завідувач кафедри публічного
управління та економіки

С.О.Кравченко

Погоджено:
Гарант освітньої програми

С.В.Сімак

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>		<i>Розподіл годин за навчальним планом</i>		
Кількість кредитів:	4	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	120		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	2	Лекції:	16	8
Семестр:	3	Практичні заняття:	-	-
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	2	Семінарські заняття:	16	6
самостійна робота:	5	Самостійна робота:	88	106
Форма підсумкового контролю:	Залік	Консультації:	-	-
Мова навчання:	українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у НПП кафедри публічного управління та економіки, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою sergii.simak@gmail.com.

2. Програма навчальної дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
Мікроекономіка Маркетинг Методика ведення ділових переговорів Фінанси	PR-технології та брендинг Операції з цінними паперами Інформаційна економіка

Мета вивчення дисципліни:

Формування у студентів знань принципів та методів ефективної біржової діяльності на основі загальносвітового та українського економічного досвіду, практичних навичок з вирішення конкретних питань біржової справи, зокрема, на фондовому ринку.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 10	ПРН 3		ПРН 3
ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	ПРН 5	ПРН 5		ПРН 5
ЗК 14. Здатність до критичного аналізу інформаційних потоків та прийняття обґрунтованих рішень	ПРН 5	ПРН 5		ПРН 5
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
ФК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинним законодавством та правовими актами	ПРН 10	ПРН 10		ПРН 10
ФК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення	ПРН 3 ПРН 4	ПРН 5		ПРН 5
ФК 14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків	ПРН 3 ПРН 4 ПРН 10	ПРН 5 ПРН 10		ПРН 5 ПРН 10

Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні засади біржової діяльності

Тема 1.1. Біржа як організаційна форма ринкових відносин

Поняття біржової діяльності. Основні риси біржової торгівлі. Основні функції біржі. Класифікація бірж. Товарні біржі. Фондові біржі. Історія виникнення та розвитку біржової торгівлі. Особливості біржової діяльності в Україні.

Тема 1.2. Організація і технологія біржової торгівлі

Структура організації біржової торгівлі. Форми біржових торгів. Методи ведення торгів. Основні етапи біржових торгів. Учасники біржового ринку. Торгові сесії. Підготовка біржових торгів. Реєстрація та оформлення угод на біржі. Маклери та брокери. Нормативно-правове регулювання біржової торгівлі. Регламент біржових торгів.

Тема 1.3. Брокерське обслуговування біржової діяльності

Поняття брокера та брокерської контори. Організаційно-правові форми брокерських контор. Функції брокерів. Договір на брокерське обслуговування. Основні права та обов'язки брокерів. Брокери-спекулянти.

Тема 1.4. Основи страхування ризиків біржової діяльності

Поняття ризиків. Сутність ризиків у біржовій діяльності. Основні види та класифікація біржових ризиків. Особливості застосування біржових інструментів хеджування ризиків. Ризик-менеджмент, як засіб підвищення ефективності біржової діяльності. Застосування інструментів хеджування біржових ризиків. Характеристика основних видів ризику на вітчизняному біржовому ринку.

Тема 1.5. Фондова біржа та її діяльність

Поняття фондової біржі. Порівняння фондової та товарної біржі. Організаційно-правові форми фондових бірж. Історія становлення фондових бірж. Принципи діяльності фондової біржі. Основні операції фондової біржі. Роль фондової біржі у розвитку ринкової економіки. Становлення фондових бірж в Україні.

Тема 1.6. Інформаційне забезпечення ринку цінних паперів

Роль і функції інформаційного забезпечення ринку цінних паперів. Регулятивне розкриття інформації. Добровільна система розкриття інформації. Фінансова звітність емітентів цінних паперів. Основні ринкові показники діяльності емітентів. Міжнародні рейтингові агентства. Індекси цінних паперів.

Розділ 2. Технології ф'ючерсної торгівлі

Тема 2.1. Ф'ючерсний контракт

Поняття ф'ючерсного контракту. Мета укладання ф'ючерсного контракту. Основні характеристики ф'ючерсного контракту. Схема укладання ф'ючерсного контракту. Ф'ючерсні біржі у світі. Ринок ф'ючерсів. Хеджування ф'ючерсами. Ф'ючерсна торгівля в Україні.

Тема 2.2. Клірингова палата

Поняття клірингу. Причини використання клірингу на фондовому ринку. Біржовий, міжбіржовий і міжнародний кліринг. Основні функції біржового клірингу. Принципи організації клірингу. Поняття клірингової палати. Історія розвитку клірингових палат у світі. Головні функції клірингової палати. Основні види клірингових палат. Механізм розрахунку з використанням клірингової палати.

Тема 2.3. Основи хеджування

Процес хеджування. Історичний розвиток інструментів хеджування. Основні види хеджування. Довге і коротке хеджування. Хеджування форвардами, ф'ючерсами, опціонами, свопами. Повне та часткове хеджування. Пряме та перехресне хеджування. Біржове та позабіржове хеджування.

Тема 2.4. Біржова спекуляція

Поняття біржової спекуляції. Суб'єкти біржової спекуляції. Передумови біржової спекуляції. Види біржової спекуляції. Функції біржових спекулянтів. Позиційний торговець, денний торговець, спредер. "Бики" та "ведмеді". Техніки спекулятивних операцій.

3. Структура навчальної дисципліни

(тематичний план)

ДЕННА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
		л	п/лаб.	сем.	с. р.
1	2	3	4	5	6

Розділ 1. Теоретичні засади біржової діяльності					
Тема 1.1. Біржа як організаційна форма ринкових відносин	12	2			10
Тема 1.2. Організація і технологія біржової торгівлі	12	2		4	6
Тема 1.3. Брокерське обслуговування біржової діяльності	12	2		2	8
Тема 1.4. Основи страхування ризиків біржової діяльності	12	2			10
Тема 1.5. Фондова біржа та її діяльність	12	1		2	9
Тема 1.6. Інформаційне забезпечення ринку цінних паперів	10	1		2	7
Разом за розділом 1	70	10		10	50
Розділ 2. Технології ф'ючерсної торгівлі					
Тема 2.1. Ф'ючерсний контракт	12	2			10
Тема 2.2. Клірингова палата	14	2		2	10
Тема 2.3. Основи хеджування	12	1		2	9
Тема 2.4. Біржова спекуляція	12	1		2	9
Разом за розділом 2	50	6		6	38
Екзамен				2	
Усього годин	120	16		16	88

ЗАОЧНА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Всього	заочна форма			
		у тому числі	л	п/лаб.	сем.
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Теоретичні засади біржової діяльності					
Тема 1.1. Біржа як організаційна форма ринкових відносин	12	2			10
Тема 1.2. Організація і технологія біржової торгівлі	12			2	10
Тема 1.3. Брокерське обслуговування біржової діяльності	12			2	10
Тема 1.4. Основи страхування ризиків біржової діяльності	12				12
Тема 1.5. Фондова біржа та її діяльність	12	2			10
Тема 1.6. Інформаційне забезпечення ринку цінних паперів	10				10
Разом за розділом 1	70	4		4	62
Розділ 2. Технології ф'ючерсної торгівлі					
Тема 2.1. Ф'ючерсний контракт	12				12
Тема 2.2. Клірингова палата	14	2			12
Тема 2.3. Основи хеджування	12	2			10
Тема 2.4. Біржова спекуляція	12			2	10
Разом за розділом 2	50	4		2	44
Екзамен				2	
Усього годин	120	8		6	106

4. Організація самостійної роботи студентів

4.1. Підготовка до семінарських занять

Тема 1.2. Організація і технологія біржової торгівлі

Питання до семінарського заняття

1. Форми біржових торгів.
2. Біржові сесії.
3. Біржовий операційний зал.
4. Особливості біржової мови жестів та жаргону.
5. Підготовка біржових торгів.
6. Процес проведення і завершення торгів.
7. Електронні торги.
8. Правила біржової торгівлі та відповідальність за їх порушення.
9. Розгляд біржових спорів.

Тема 1.3. Брокерське обслуговування біржової діяльності

Питання до семінарського заняття

1. Поняття брокера.
2. Поняття брокерської контори.
3. Організаційно-правові форми брокерських контор.
4. Функції брокерів.
5. Договір на брокерське обслуговування.
6. Договір-доручення на брокерське обслуговування.
7. Діяльність брокерів-спекулянтів.

Тема 1.5. Фондова біржа та її діяльність

Питання до семінарського заняття

1. Поняття фондової біржі.
2. Види фондових бірж.
3. Основні фондові біржі світу.
4. Основні фондові біржі України.
5. Основні механізми функціонування фондових бірж.
6. Приклади основних українських емітентів.
7. Основні світові тикери.
8. Основні українські тикери.
9. Поняття позабіржового фондового ринку.
10. Механізм функціонування позабіржового ринку.
11. Позабіржова фондова торговельна система України.

Тема 1.6. Інформаційне забезпечення ринку цінних паперів

Питання до семінарського заняття

1. Міжнародне рейтингове агентство «Standard & Poor's».
2. Міжнародне рейтингове агентство «Moodis».
3. Міжнародне рейтингове агентство Fitch Ratings.
4. Поняття фондових індексів.
5. Індекс Доу-Джонса.
6. Індекс NASDAQ.
7. Приклади фондових індексів розвинених країн світу.
8. Поняття індексів цінних паперів.
9. Індеси цінних паперів в Україні.

Тема 2.2. Клірингова палата

Питання до семінарського заняття

1. Поняття клірингу.
2. Поняття клірингової палати.

3. Функції клірингової палати: загальне розуміння.
4. Функції операційної частини процесу клірингу.
5. Функції фінансової частини процесу клірингу.
6. Гарантійні фонди клірингових палат.
7. Клірингові корпорації.

Тема 2.3. Основи хеджування

Питання до семінарського заняття

1. Хеджування продажем.
2. Хеджування покупкою.
3. Повне та неповне хеджування.
4. Базисний ризик.
5. Звичайне (чисте) хеджування.
6. Арбітражне хеджування.
7. Селективне хеджування.
8. Випереджувальне хеджування.

Тема 2.4. Біржова спекуляція

Питання до семінарського заняття

1. Поняття біржової спекуляції.
2. Суб'єкти біржової спекуляції.
3. Передумови біржової спекуляції.
4. Види біржової спекуляції.
5. Функції біржових спекулянтів.
6. Позиційний торговець, денний торговець, спредер.
7. "Бики" та "ведмеді".
8. Техніки спекулятивних операцій.

4.2. Матеріали для самоконтролю

Самостійна робота студента у межах навчальної дисципліни «Біржова діяльність» передбачає написання та захист ним творчої роботи до кожного розділу на одну з передбачених переліком тем за власним вибором. Виконання цієї роботи зорієнтоване на практичне застосування знань і розвиток вмінь, здобутих в процесі лекційних і семінарських занять, самостійного опрацювання навчальних матеріалів. Творча робота висвітлює результати самостійного обдумування студентами актуальних проблем біржової діяльності з урахуванням вітчизняної специфіки. Викладення необхідних матеріалів повинно бути лаконічним, чітко сформульованим і відповідати суті проблеми. Результатом написання творчої роботи є обґрунтований авторський висновок щодо обраної тематики і можливі рекомендації для розв'язання проблеми.

Вимоги до захисту творчої роботи:

- творча робота повинна бути підготовлена кожним студентом індивідуально;
- виконана творча робота надається у електронному вигляді (файлом) викладачеві не пізніше, ніж за 2 тижні до початку екзаменаційної сесії;
- друкований варіант творчої роботи надається студентом під час захисту;
- результати написання творчої роботи презентуються студентом під час екзаменаційної сесії у формі короткої доповіді та відповідей на поставлені запитання;
- на захисті для доповіді надається 5 хв.

Структура творчої роботи.

У структурі творчої роботи виділяються такі основні складові частини.

1. Постановка проблеми:
  - короткий аналіз сучасного стану публічного управління у частині, що стосується обраної теми, виділення суперечностей та недоліків, що зумовлюють проблему;
  - чітке формулювання проблеми відповідно до виділених суперечностей та недоліків, основні складові проблеми;

- негативні наслідки того, що проблема не вирішується.
- 2. Шляхи вирішення проблеми:
  - визначення підходів до вирішення проблеми;
  - опис конкретних шляхів реалізації обраних підходів.
- 3. Значення для практики:
  - позитивні зміни у галузі публічного управління внаслідок реалізації запропонованих підходів;
  - позитивне значення цих змін для розвитку публічного управління.
- 4. Висновки, що коротко відображають результати проведеного студентом дослідження проблеми.
- 5. Перелік використаних джерел, оформлених згідно із вимогами.

Вимоги до оформлення творчої роботи.

Творча робота має бути роздрукована на білому папері стандартного формату А4. Розмір шрифту – 14 кегель, міжрядковий інтервал – 1,5, поля – 2 см з усіх боків. Титульний аркуш творчої роботи повинен мати такий зміст: назва університету; назва інституту; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; тема творчої роботи; прізвище, ім'я, по батькові студента, курс, шифр академічної групи; рік написання творчої роботи. За титульним аркушем слідує план творчої роботи, в якому треба виділити всі її структурні частини. У плані праворуч позначаються номери сторінок початку кожного пункту. Обсяг творчої роботи визначається вмінням студента стисло і водночас вичерпно розкрити тему: показати значення проблеми, що розглядається, оцінити, як вона висвітлюється в спеціальній літературі та розв'язується на практиці, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції. Обсяг роботи – 10-12 сторінок. Обов'язкова вимога: чітке посилання на джерела інформації. Всі цифри, факти, теорії, думки вчених, цитати повинні мати посилання у вигляді [2, с. 54] (перша цифра означає номер джерела у наведеному в кінці реферату списку літератури, а друга цифра – номер сторінки у цьому джерелі). Бажано використовувати в творчій роботі таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо. Список використаної літератури (не менше 5 джерел) оформляється згідно з діючими правилами. Якщо інформація взята з мережі Інтернет, потрібно, як і для звичайної літератури, вказати автора, назву статті, а потім навести адресу сайту в Інтернеті. У творчій роботі мають бути обов'язково авторські пропозиції щодо вирішення проблеми, що розглядається. До тексту творчої роботи додається презентація у форматі Microsoft Power Point обсягом 6-8 слайдів, що відображає основні положення творчої роботи відповідно до його структури.

Перелік тем творчих робіт до розділу I

1. Історія становлення банкірського дому сім'ї Ротшильдів та бірж, які вони заснували.
2. Історія становлення банкірського дому сім'ї Морганів.
3. Історія становлення банкірського дому сім'ї Рокфеллерів.
4. Історія становлення банкірського дому сім'ї Карнегі.
5. Історія становлення банкірського дому сім'ї Дюпон.
6. Історія становлення банкірського дому сім'ї Дж.Шиффа.
7. Історія становлення банкірського дому сім'ї Вандербільтів.
8. Історія біржової торгівлі тюльпановими «фьючерсами».
9. Історія біржових операцій Бенджаміна Грехема?
10. Історія та сутність біржових операцій Уоррена Баффета.
11. Сутність механізму біржових спекуляцій Джорджа Сороса.
12. Історія та сутність механізму операцій Джона Ло.
13. Історія та сутність механізму продажу акцій Панамського каналу.
14. Історія та сутність механізму продажу акцій Суецького каналу.
15. Історія та сутність механізму продажу Луїзіани Сполученим Штатам.
16. Історія та сутність процесу продажу Росією Аляски Сполученим Штатам.
17. Причини та сутність кризи доткомів 2001 р.

18. Причини та сутність Мексиканської кризи 1994-1995 рр.
19. Причини та сутність фондового кризису в Англії у 1836 році.
20. Причини та сутність першої світової економічної кризи у 1857 році.
21. Історія та причини криз Barings Banks.
22. Історія та причини фінансової кризи в Азії у 1997 році.
23. Причини та наслідки першої енергетичної кризи у 1973 році.

Перелік тем творчих робіт до розділу 2

1. Розвиток ф'ючерсної торгівлі.
2. Вузькоспеціалізовані товарні біржі.
3. Основні групи біржових спекулянтів.
4. Поняття та види біржових угод.
5. Функції ф'ючерсного ринку.
6. Лондонська міжнародна ф'ючерсна біржа.
7. Структура та управління товарною біржою.
8. Організація біржової торгівлі.
9. Східноєвропейська модель біржі.
10. Французька модель біржі.
11. Історія становлення міжнародного рейтингового агентства «Standard and Poors».
12. Історія становлення міжнародного рейтингового агентства «Moodis».
13. Історія становлення міжнародного рейтингового агентства «Fitch».
14. Європейський фондовий ринок.
15. Нормативно-правове регулювання біржової діяльності.
16. Історія біржової торгівлі в Україні.
17. Основні види бірж в Україні.

4.3. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

4.4. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю

1. Основні форми оптової торгівлі.
2. Характерні риси біржової діяльності.
3. Економічна сутність біржової діяльності.
4. Історія виникнення біржової діяльності.
5. Етапи розвитку біржової діяльності в Україні.
6. Сучасний стан біржової діяльності у світі.
7. Міжнародні біржові центри.
8. Формування національного біржового ринку.
9. Одеська, Миколаївська та Київська біржі.
10. Регулювання біржової діяльності.
11. Моделі регулювання біржової діяльності.
12. Закон «Про товарну біржу».
13. Товарна біржа та її характерні риси.
14. Фондова біржа.
15. Біржові товари та їх класифікація.
16. Види та характеристика біржових угод.
17. Організація біржової торгівлі.
18. Технології біржової торгівлі.
19. Механізм біржової діяльності.
20. Біржа – класичний інститут ринкової економіки.
21. Правила біржової торгівлі.
22. Біржові котирування.

23. Біржове ціноутворення.
24. Глибина, ширина та опірність ринку.
25. Види аукціонів у біржовій діяльності.
26. Види біржових учасників.
27. Послідовність біржових операцій.
28. Інтернет-трейдинг.
29. Посередники у біржовій діяльності.
30. Брокери та дилери.
31. Подвійний голосовий аукціон. Особливості.
32. Кліринг та особливості біржових розрахунків.
33. Електронізація біржових торгів.
34. Основні вимоги до біржових активів.
35. Класи біржових активів.
36. Цінні папери – біржовий товар.
37. Валютні курси – біржовий товар.
38. Аграрна продукція – біржовий актив.
39. Біржовий маркетинг.
40. Маркетингова політика на біржовому ринку.
41. Основи ф'ючерсної торгівлі.
42. Опціони.
43. Строкові біржові угоди.
44. Поняття хеджування.
45. Цінові ризики.
46. Управління ціновими ризиками у біржовій діяльності.
47. Хеджування при реалізації та збуті аграрної продукції.
48. Спекулянти на біржовому ринку.
49. Види спекулянтів.
50. Порівняння спекулятивних та хеджових стратегій.

5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

5.1. Політика курсу

Відвідування лекційних занять є добровільним, проте враховується при підсумковому контролі шляхом задавання додаткових запитань за відповідним матеріалом.

Відвідування семінарських занять є обов'язковим, їх пропуск автоматично знижує підсумкову оцінку за курсом, оскільки на відповідні семінари студент не отримує балів.

Політика академічної доброчесності визначається згідно з Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського.

5.2. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Денна форма навчання

Поточний контроль									Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1					Розділ 2					
C1.2	C1.3	C1.5	C1.6	TP1	C2.2	C2.3	C2.4	TP2	40	100
5	5	5	5	10	10	5	5	10		

C1.2, ... C2.4 – семінари до тем розділів

TP1, TP2 – творчі роботи до розділів

Заочна форма навчання

Поточний контроль	Підсумковий	Сума
-------------------	-------------	------

Розділ 1			Розділ 2		контроль	
C1.2	C1.3	TP1	C2.4	TP2	40	100
10	10	15	10	15		

C1.2, ... C2.4 – семінари до тем розділів
TP1, TP2 – творчі роботи до розділів

5.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Не передбачено.

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Солодкий М.О., Резнік Н.П., Яворська В.О. Основи біржової діяльності: навч. посібник / за ред. М.О. Солодкого. Київ: Компринт, 2017. 450 с.
2. Солодкий М.О. Біржовий товарний ринок: навч. посібник / М.О. Солодкий. Київ: Компринт, 2017. 576 с.
3. Солодкий М.О., Яворська В.О. Міжнародні біржові ринки: навч. посібник / за ред. М.О. Солодкого. Київ: Компринт, 2019. 520 с.
4. Розвиток біржового ринку в умовах глобалізації / М.О. Солодкий, В.О. Яворська, А.С. Кравченко. Київ: Компринт, 2016. 356 с.

Додаткові

1. Брокерська діяльність: посібник / М.О. Солодкий, Т.Ю. Андросович, В.О. Яворська, Ю.В. Рубан. Київ: ЦП Компринт 2013. 125 с.
2. Башинський І.А., Діденко С.В., Миронова В.О. Біржове право: навч. посібник. Херсон: Чуєв С.М., 2014. 291 с.
3. Діброва А.Д., Рябченко О.О. Соціальні мережі – індикатор нелінійного аналізу для дослідження біржових ринків. *Моніторинг біржового ринку*. 2014. № 2 (21). С. 15-17.
4. Міжнародний фондовий ринок: навч. посіб.-практикум / О.Є. Кузьмін та ін. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. 334 с.
5. Основи біржової діяльності: посібник / М.О. Солодкий, С.А. Стасіневич, Т.Ю. Андросович. Київ: ВЦ НУБіП України, 2013. 210 с.
6. Опционы. Максимальная прибыль при заданном риске. Киев: Украинская биржа, 2014. 28 с.
7. Основы интернет-трейдинга. Киев: Украинская биржа, 2014. 34 с.
8. Основы срочного рынка. – Киев: Украинская биржа, 2014. 30 с.
9. Солодкий М.О. Біржовий ринок: навч. посібник. Київ: Аграрна освіта, 2010. 565 с.

10. Солодкий М.О., Яворська В.О., Андронович Т.Ю. Розвиток біржового аграрного ринку: монографія. Київ: Компрінт, 2014. 341 с.
11. Солодкий М.О. та ін. Біржовий ринок: проблеми функціонування та тенденції інноваційного розвитку: монографія. Київ: Компрінт, 2013. 215 с.
12. Яворська В.О. Механізм хеджування на біржовому товарному ринку. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 3(14). URL: <http://www.rev.kpu.zp.ua/vypusk-3-14>.
13. Яворська В.О., Солодкий М.О. Біржовий ринок в умовах глобалізації: стан та перспективи розвитку. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 31. URL: <http://www.market-infr.od.ua/31-2019>.
14. Яворська В.О., Грінченко В., Листопад В. Розвиток міжнародних біржових ринків. Східна Європа. *Економіка, бізнес та управління*. 2019. Вип. 6(23). URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/index.php/>
15. Фондовий ринок в Україні / Дегтярьова Н.В., Леонов Д.А., Січевлюк В.А. та ін. Київ: УІРФР, 2015. 600 с.
16. Trading on Canadian Futures Markets. Fifth Edition by J.E. Hore. Toronto: The Canadian Securities Institute, 2008. 196 p.

Інформаційні ресурси

1. Аграрна біржа – <http://agrex.gov.ua>
2. Асоціація «Біржові та електронні майданчики» – <http://aeaep.com.ua>
3. Асоціація «Українські фондові торговці» – <http://aust.com.ua>
4. Блог компанії RockInvest. Навчання інвестуванню на фондових біржах США – <http://rockinvest.com.ua/blog>
5. Київська міжнародна фондова біржа – <http://kise.com.ua>
6. Моніторинг біржового ринку (журнал) – <http://memjournal.agrex.gov.ua>
7. Національний депозитарій України – <http://csd.ua>
8. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку – <http://nssmc.gov.ua>
9. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг – <http://dfp.gov.ua>
10. Придніпровська фондова біржа – <http://pse.com.ua>
11. Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках – <http://ausd.com.ua>
12. Східно-Європейська фондова біржа – <http://eese.com.ua>
13. Українська асоціація інвестиційного бізнесу – <http://uaib.com.ua>
14. Українська біржа – <http://ux.ua>
15. Українська міжбанківська валютна біржа – <http://uice.com.ua>
16. Українська міжнародна фондова біржа – <http://uise.com.ua>
17. Українська фондова біржа – <http://ukrse.com.ua>
18. Фондова біржа «ІННЕКС» – <http://innex-group.com>
19. Фондова біржа «Перспектива» – <http://fbp.com.ua>
20. Фондова біржа ПФТС – <http://pfts.com>